

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

BỘ KẾ HOẠCH VÀ ĐẦU TƯ

VIỆN CHIẾN LƯỢC PHÁT TRIỂN

=====

TẠ THỊ KIM DUNG

**NÂNG CAO HIỆU QUẢ KINH DOANH CỦA NGÂN HÀNG
THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN KỸ THƯƠNG VIỆT NAM**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

HÀ NỘI - 2016

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

BỘ KẾ HOẠCH VÀ ĐẦU TƯ

VIỆN CHIẾN LƯỢC PHÁT TRIỂN

=====

TẠ THỊ KIM DUNG

**NÂNG CAO HIỆU QUẢ KINH DOANH CỦA NGÂN HÀNG
THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN KỸ THƯƠNG VIỆT NAM**

Chuyên ngành : Kinh tế phát triển

Mã số : 62 31 01 05

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC:

PGS.TS. Mai Văn Bạ

HÀ NỘI - 2016

LỜI CẢM ƠN

Em xin gửi lời cảm ơn đến giáo viên hướng dẫn cùng các thầy cô của Viện Chiến lược phát triển đã tạo điều kiện mọi mặt cho NCS hoàn thành luận án này.

Trong quá trình thực hiện đề tài nghiên cứu, tuy bản thân em đã có nhiều cố gắng nhưng do giới hạn về trình độ hiểu biết, kinh nghiệm thực tế, kinh nghiệm nghiên cứu khoa học nên luận án không tránh khỏi những thiếu sót. Em rất mong nhận được sự đóng góp ý kiến của các nhà nghiên cứu, của các thầy, cô giáo, các bạn đọc để luận án được hoàn thiện hơn cả về lý luận khoa học lẫn thực tiễn.

Xin trân trọng cảm ơn!

Hà Nội, ngày tháng năm 2016

Tác giả luận án

Tạ Thị Kim Dung

LỜI CAM ĐOAN

Luận án là công trình nghiên cứu độc lập của tác giả, mọi trích dẫn, tài liệu sử dụng đều minh bạch. Các kết quả phân tích chưa được công bố trong bất cứ công trình khoa học nào.

Hà Nội, ngày tháng năm 2016

Tác giả luận án

Tạ Thị Kim Dung

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	ii
DANH MỤC BIỂU ĐỒ	vi
DANH MỤC BẢNG.....	vii
DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT	viii
LỜI MỞ ĐẦU	1
1. Lý do lựa chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	2
4. Phương pháp nghiên cứu	3
5. Những đóng góp mới của luận án	4
CHƯƠNG 1: TỔNG QUAN CÁC CÔNG TRÌNH NGHIÊN CỨU CÓ LIÊN QUAN TỚI ĐỀ TÀI	5
1.1. Tổng quan lại quan niệm về ngân hàng thương mại trong bối cảnh toàn cầu hóa	5
1.1.1. Quan niệm về ngân hàng thương mại	5
1.1.2. Các loại hình ngân hàng thương mại	8
1.1.3. Bản chất hoạt động kinh doanh của ngân hàng thương mại	9
1.2. Tổng quan về hiệu quả kinh doanh của ngân hàng thương mại	10
1.2.1. Tài liệu trong nước	10
1.2.2. Tài liệu nước ngoài	27
TIỂU KẾT CHƯƠNG 1	33
CHƯƠNG 2: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ HIỆU QUẢ KINH DOANH CỦA NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI	35
2.1. Cơ sở lý luận về hiệu quả kinh doanh của ngân hàng thương mại	35
2.1.1. Quan niệm về hiệu quả kinh doanh của ngân hàng thương mại	35
2.1.2. Bản chất hiệu quả kinh doanh của ngân hàng thương mại	36
2.1.3. Các yếu tố tác động đến hiệu quả kinh doanh của ngân hàng thương mại	38
2.2. Cơ sở phân tích hiệu quả kinh doanh của NHTM	43

2.2.1. Thu nhập, chi phí của NHTM	43
2.2.2. Đề xuất bộ chỉ tiêu đánh giá hiệu quả kinh doanh của ngân hàng thương mại cổ phần ở Việt Nam	45
2.3. Thực tiễn nâng cao hiệu quả kinh doanh của một số ngân hàng trên thế giới và bài học kinh nghiệm rút ra cho NHTM cổ phần Việt Nam	53
2.3.1. Kinh nghiệm của một số ngân hàng trên thế giới	53
2.3.2. Bài học cho ngân hàng TMCP Việt Nam	58
TIỂU KẾT CHƯƠNG 2	60
CHƯƠNG 3: THỰC TRẠNG HIỆU QUẢ KINH DOANH CỦA NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN KỸ THƯƠNG VIỆT NAM GIAI ĐOẠN 2010 – 2014	62
3.1. Giới thiệu tổng quan về Ngân hàng TMCP Kỹ thương Việt Nam	62
3.1.1. Thông tin chung về Ngân hàng TMCP Kỹ thương Việt Nam	62
3.1.2. Sản phẩm dịch vụ và địa bàn kinh doanh	62
3.1.3. Lịch sử hình thành và phát triển của Ngân hàng TMCP Kỹ thương Việt Nam	63
3.2. Thực trạng hoạt động và hiệu quả kinh doanh của Ngân hàng TMCP Kỹ Thương Việt Nam giai đoạn 2010 – 2014	65
3.2.1. Tình hình hoạt động kinh doanh giai đoạn 2010 - 2014	65
3.2.2. Thực trạng hiệu quả kinh doanh của ngân hàng thương mại cổ phần Kỹ thương Việt Nam	80
3.2.3. Đánh giá chung về hiệu quả kinh doanh của ngân hàng thương mại cổ phần Kỹ thương Việt Nam	106
TIỂU KẾT CHƯƠNG 3	112
CHƯƠNG 4: GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ KINH DOANH CỦA NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN KỸ THƯƠNG VIỆT NAM	114
4.1. Định hướng nâng cao hiệu quả kinh doanh của ngân hàng thương mại cổ phần Kỹ thương Việt Nam đến 2020	114
4.1.1. Những vấn đề đặt ra từ sự phát triển kinh tế - xã hội quốc gia	114

4.1.2. Định hướng nâng cao hiệu quả kinh doanh của Techcombank đến năm 2020	124
4.2. Giải pháp nâng cao hiệu quả kinh doanh của Ngân hàng thương mại cổ phần Kỹ thương Việt Nam	129
4.3. Đánh giá hiệu quả kinh doanh của Ngân hàng thương mại cổ phần Kỹ thương Việt Nam đến năm 2020	144
TIỂU KẾT CHƯƠNG 4	145
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	146
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH CÔNG BỐ KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU CỦA TÁC GIẢ	153
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	154
PHỤ LỤC	

DANH MỤC BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3.1: Vốn chủ sở hữu, vốn điều lệ của Techcombank.....	65
Biểu đồ 3.2: Huy động từ khách hàng của Techcombank	67
Biểu đồ 3.3: Tổng tài sản của Techcombank	68
Biểu đồ 3.4: Dư nợ cho vay của Techcombank	70
Biểu đồ 3.5: Dư nợ cho vay doanh nghiệp theo ngành nghề kinh doanh	72
Biểu đồ 3.6: Dư nợ cho vay doanh nghiệp (tổ chức kinh tế) của Techcombank.....	73
Biểu đồ 3.7: Dư nợ cho vay khách hàng cá nhân của Techcombank	74
Biểu đồ 3.8: Số lượng khách hàng cá nhân của Techcombank	76
Biểu đồ 3.9: Số lượng khách hàng doanh nghiệp của Techcombank.....	77
Biểu đồ 3.10: Lợi nhuận trước thuế của Techcombank	84
Biểu đồ 3.11: Lợi nhuận sau thuế của các NHTM Việt Nam.....	85
Biểu đồ 3.12: Tỷ suất sinh lời của Techcombank.....	86
Biểu đồ 3.13: Năng suất lao động của Techcombank.....	90
Biểu đồ 3.14: Năng suất lao động của các NHTM	90
Biểu đồ 3.15: Số lượng nhân viên của Techcombank	92
Biểu đồ 3.16: Tỷ trọng đóng góp việc làm của Techcombank	93
Biểu đồ 3.17: Tỷ lệ chi phí hoạt động/Tổng thu nhập thuần hoạt động	97
Biểu đồ 3.18: Nợ xấu, nợ quá hạn của Techcombank	98
Biểu đồ 3.19: Nợ xấu của các ngân hàng Việt Nam	99
Biểu đồ 3.20: Thị phần cho vay của Techcombank.....	100
Biểu đồ 3.21: Dư nợ cho vay nền kinh tế của các ngân hàng.....	100

DANH MỤC BẢNG

Bảng 2.1: Công thức tính các chỉ tiêu hiệu quả kinh doanh của NHTM.....	46
Bảng 3.1: Huy động vốn của Techcombank	66
Bảng 3.2: Dự nợ cho vay của Techcombank	69
Bảng 3.3: Sản phẩm cho vay khách hàng cá nhân của Techcombank	75
Bảng 3.4: Mạng lưới hoạt động của Techcombank	75
Bảng 3.5: Kết quả hoạt động kinh doanh của Techcombank	81
Bảng 3.6: Cơ cấu thu nhập của Techcombank	81
Bảng 3.7: Cơ cấu chi phí hoạt động của Techcombank	82
Bảng 3.8: Tỷ suất sinh lời trên vốn chủ sở hữu (ROE) của các ngân hàng	87
Bảng 3.9: Tỷ suất sinh lời trên tổng tài sản (ROA) các NHTM Việt Nam.....	88
Bảng 3.10: Tỷ lệ lãi ròng cận biên (NIM) của các NHTM Việt Nam	88
Bảng 3.11: Tỷ trọng thu nhập ngoài lãi (NII) của các NHTM Việt Nam.....	89
Bảng 3.12: Tỷ trọng nộp thuế thu nhập doanh nghiệp của Techcombank	91
Bảng 3.13: Thứ tự xếp hạng nộp thuế TNDN của các ngân hàng	91
Bảng 3.14: Thu nhập bình quân đầu người của các ngân hàng	93
Bảng 3.15: Hệ số an toàn vốn của các NHTM Việt Nam.....	101
Bảng 3.16: Tỷ lệ dự trữ thanh khoản của Techcombank	102
Bảng 3.17: Hiệu suất sử dụng vốn huy động để cho vay của các ngân hàng	102
Bảng 3.18: Tỷ lệ cho vay trên tổng tài sản của các NHTM Việt Nam	103
Bảng 3.19: Danh sách giải thưởng thương hiệu của Techcombank	104
Bảng 4.1: Một số chỉ tiêu phát triển của cả nước.....	115
Bảng 4.2: Dự báo nhu cầu đầu tư giai đoạn 2015-2020.....	135
Bảng 4.3: Dự báo nhu cầu đào tạo nhân lực cho Techcombank	144

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

1. Tiếng Việt	
ACB	: Ngân hàng thương mại cổ phần Á Châu
BIDV	: Ngân hàng Đầu tư và Phát triển Việt Nam
EIB	: Ngân hàng thương mại cổ phần xuất nhập khẩu
HSBC	: Ngân hàng Hongkong và Thượng Hải
NHNN	: Ngân hàng Nhà nước
NHTM	: Ngân hàng thương mại
TMCP	: Thương mại cổ phần
Sacombank	: Ngân hàng thương mại cổ phần Sài Gòn Thương Tín
Eximbank	: Ngân hàng thương mại cổ phần Xuất nhập khẩu
TCTD	: Tổ chức tín dụng
Techcombank	: Ngân hàng thương mại cổ phần kỹ thương
VCB	: Ngân hàng Ngoại thương Việt Nam
VIB	: Ngân hàng thương mại cổ phần quốc tế
SHB	: Ngân hàng Sài Gòn – Hà Nội
Vietcombank	: Ngân hàng thương mại cổ phần ngoại thương Việt Nam
Vietinbank	: Ngân hàng thương mại cổ phần công thương Việt Nam
Vpbank	: Ngân hàng thương mại cổ phần Việt Nam Thịnh Vượng
TNDN	: Thu nhập doanh nghiệp
2. Tiếng Anh	
ATM	: Máy rút tiền tự động
CAR	: Hệ số an toàn vốn
FDI	: Vốn đầu tư trực tiếp
GATS	: Hiệp định chung về thương mại dịch vụ
GDP	: Tổng sản phẩm quốc nội
IMF	: Quỹ tiền tệ quốc tế
ROA	: Suất sinh lợi trên tổng tài sản
ROE	: Suất sinh lợi trên vốn chủ sở hữu
WB	: Ngân hàng thế giới
WTO	: Tổ chức thương mại thế giới.